

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915200499
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5915200499.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok ako opatrovníkom, dieťa rodičov matky: O. I., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., ul. T. č. XX/XX, toho času C., R. O.. X, Nemecká spolková republika, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Zuzanou Baloghovou, advokátkou so sídlom U., ul. B.. X a otca: D. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., ul. D. R.. X, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom U., ul. A. N.. XX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok č. k. 5P/6/2015-68 zo dňa 25. februára 2015, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Ružomberok uznesením č. k. 5P/6/2015-68 zo dňa 25. 02. 2015 predbežným opatrením zakázal matke O. I., rod. V., nar. XX. XX. XXXX., trvale bytom U., ul. T. XX/XX vycestovať s maloletou U. I., nar. XX. XX. XXXX mimo územia Slovenskej republiky, a to až do právoplatného skončenia vo veci nahradenia súhlasu otca súdom k vycestovaniu maloletej U. I. do Spolkovej republiky Nemecko. Konštatoval, že na základe návrhu otca sa dňa 02. 02. 2015 začalo na súde konanie o zmenu osobnej starostlivosti maloletej, ktorá bola rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 3P/22/2014-26 zo dňa 25. 04. 2014, právoplatným dňa 14. 05. 2014 zverená do osobnej starostlivosti matke. Návrhom otec žiadal, aby maloletá bola zverená do jeho osobnej starostlivosti, pričom na pojednávaní konanom dňa 24. 02. 2015 navrhol, aby bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Podaním doručeným súdu dňa 25. 02. 2015 otec dieťaťa žiadal, aby súd predbežným opatrením zakázal matke vycestovať s maloletou mimo územia Slovenskej republiky.

Okresný súd citujúc čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, čl. 3, čl. 5 písm. a/ Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Zb. a čl. 8 nariadenia Rady ES č. 2201/2003 uviedol, že pod miestom obvyklého pobytu dieťaťa sa rozumie miesto, kde dieťa bývalo na základe zhodnej vôle rodičov vykonávajúcich spoločne opatrovnícke právo bezprostredne pred protiprávnym premiestnením alebo zadržaním. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obaja rodičia boli v čase neoprávneného premiestnenia dieťaťa na území Nemecka nositeľmi opatrovníckeho práva, teda práv a povinností súvisiacich so starostlivosťou o maloleté dieťa, najmä právo určiť miesto ich pobytu, to znamená že ani jeden z rodičov nemohol rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa resp. o jeho zmene bez súhlasu druhého. Taktiež súd mal osvedčené a preukázané, že matka dieťaťa svojvoľne bez súhlasu otca premiestnila maloletú na územie Spolkovej republiky Nemecko, čím odňala otcovi opatrovnícke právo, ktorým je právo určiť miesto pobytu dieťaťa. Vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny Zákon o rodine považuje za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, o ktorej sa majú rodičia dohodnúť. Nie je možné, aby dieťa opustilo územie Slovenskej republiky bez súhlasu druhého rodiča a taktiež nie je v záujme dieťaťa, aby vzhľadom na jeho vek, zvyklosti, miesto doterajšieho pobytu opustilo zo dňa na deň územie Slovenskej republiky a bolo matkou vyvezené do zahraničia. Súd to považoval za závažný

zásah do práv dieťaťa. Medzinárodný únos dieťaťa je vždy protiprávnym konaním, pričom so všetkými dôsledkami predstavuje extrémny zásah do základných práv dieťaťa a osôb s právom starostlivosti o styku s dieťaťom. Takýmto zásahom dochádza k deštrukcii vzťahu medzi otcom a dieťaťom.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd mal za preukázanú opodstatnenosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, keď matka sa v konaní vedenom na súde pod sp. zn. 5P/6/2015 dňa 24. 02. 2015 jednoznačne vyjadrila, že od otca dieťaťa si nikdy súhlas na vycestovanie maloletej do zahraničia nežiadala. Dňa 26. 02. 2015 sa mieni vrátiť do Nemecka, a to aj napriek jej vedomosti, že otec dieťaťa s vycestovaním maloletej do zahraničia nesúhlasí. S ohľadom na potrebu urýchleného riešenia situácie maloletého dieťaťa súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka dieťaťa prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, ktorá žiadala, aby odvolací súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Predmetné rozhodnutie vydané súdom považovala za nesprávne, a to ako po vecnej, tak po právnej stránke. V prvom rade poukázala na skutočnosť, že jej súd predbežným opatrením zakázal vycestovať s maloletou mimo územia Slovenskej republiky. Takéto rozhodnutie, ktoré v podstate znemožňuje jej aj dovolenku s maloletou či napríklad krátky výlet do susedného štátu považovala za značný zásah do jej práv ako aj do práv dieťaťa. Podľa nej nie je žiaden zákonný dôvod, ktorý by súdu umožňoval rozhodnúť takýmto spôsobom a zároveň určiť trvanie tohto predbežného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci nahradenia súhlasu otca súdom k vycestovaniu maloletej do SRN. Je predpoklad, že takéto konanie (ktoré napokon ešte ani nezačalo) bude trvať dlhší čas, vyžiada si zrejme rozsiahlejšie dokazovanie a podľa tohto rozhodnutia súdu by matka s maloletou nemohla vôbec vycestovať. Napokon súd ani neurčil, či sa uvedené týka vycestovania na pár hodín, na pár dní alebo na zmenu pobytu do zahraničia natrvalo. Vyslovila názor, že ju, ktorej maloleté dieťa bolo zverené do svojej osobnej starostlivosti, nemožno takýmto spôsobom obmedzovať, ak sa rozhodne ísť na dovolenku aj s maloletou alebo na obdobný pobyt v zahraničí. Rozhodnutie súdu považovala preto v tomto smere za zmätočné, nakoľko neukladá jej povinnosť resp. obmedzenie, ale len vo veľmi všeobecnej rovine bol jej uložený zákaz vycestovať s maloletou bez akejkoľvek bližšej špecifikácie rozsahu tohto zákazu. Preto predbežné opatrenie v znení ako bolo nariadené považovala za porušujúce čl. 23 Ústavy SR a neprimerane a nedôvodne zasahujúce tak do života dieťaťa, ako aj do jej života.

Ďalej matka dieťaťa vytykala súdu, že pri rozhodovaní o predbežnom opatrení vyhovel návrhu otca podanému v ten istý deň, ako bolo predbežné opatrenie nariadené, pričom vychádzal len z tvrdení otca dieťaťa, ktoré uviedol v návrhu. Podotkla, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/22/2014-26 zo dňa 25. 04. 2014, právoplatným dňa 14. 05. 2014 bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti. Otec dieťaťa bol vo výkone trestu odňatia slobody od 16. 06. 2014 do 29. 01. 2015, predtým bol vo väzbe. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa otec maloletej nemohol nijakým spôsobom podieľať na výchove maloletej, a to zo zrejmych dôvodov. V tejto súvislosti podotkla, že otec maloletej bol právoplatne odsúdený za úmyselné trestné činy, a to za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b/, c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 131 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona. K spáchaniu skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu, sa otec priznal a uzavrel s prokurátorom dohodu o vine a treste, ktorú Okresný súd Ružomberok schválil rozsudkom zo dňa 16. 06. 2014 č. k. 1T/49/2014-346. Otec maloletej sa spáchania týchto skutkov dopustil voči nej ako bývalej manželke a matke maloletej, a to tým, že ju najmä neprimerane kontaktoval, vulgárne jej nadával, prenasledoval ju a vyhrážal sa jej fyzickou likvidáciou. Je pochopiteľné, že po tejto skúsenosti s bývalým manželom (svedkom ktorého konania bola viackrát aj maloletá) v obave, čo bude nasledovať po tom, ako jej bývalého manžela prepustia na slobodu, konala tak, že radšej územie Slovenskej republiky preventívne na čas opustila, a to práve pre obavy, že by jej bývalý manžel mohol svoje vyhrážky po návrate z výkonu trestu vykonať a naozaj ju fyzicky zlikvidovať. Podľa nej sa preto mal súd pri rozhodovaní o predbežnom opatrení zaoberať aj touto skutočnosťou, nielen jednou vetou konštatovať, odkedy dokedy bol otec vo výkone trestu odňatia slobody. Nakoľko ide o okolnosť závažnú, mal sa oboznámiť s trestnou vecou na súde pod sp. zn. 1T/49/2014, ktorý spisový materiál si mohol pripojiť. V odôvodnení uznesenia nie je ani zmienka o tom, za akú trestnú činnosť bol otec dieťaťa odsúdený a najmä, že išlo o trestnú činnosť spáchanú na chránenej osobe, ktorou je matka. Súd tak nekonal, bral do úvahy len tvrdenia otca uvedené v návrhu a takzvané zisťovanie názoru maloletej na miestnom ÚPSVaR, o ktorom ani nevedela ani k nemu nebola prizvaná ani nie je zjavné, za akých okolností k nemu došlo. Tiež matka dieťaťa uviedla, že jej bývalý manžel po tom, ako si po poslednom pojednávaní vo veci konanom dňa 24. 02. 2015 prevzal od nej maloletú, povedal, že maloletú tak skoro neuvidí. V kontexte toho, ako sa otec k nej predtým správal, má táto stále obavy, aké správanie zo strany

jej bývalého manžela bude nasledovať a či jej alebo dieťaťu niečo nehrozí. Ako dôkaz navrhla pripojiť spis Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/49/2014.

V ďalšej časti odvolania matka dieťaťa uviedla, že rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je výrazným zásahom do jej rodičovských práv a povinností, takže ide v podstate o obmedzenie jej výkonu. Vzhľadom na osobnosť otca a jeho správanie sa k nej a skutočnosť, že bol odsúdený za trestný čin spáchaný na nej by skôr odôvodňovala iné predbežné opatrenie ako to, ktoré bolo vydané. Ona sa otca bojí, dieťa sa aj v minulosti snažila chrániť predtým, aby bolo svedkom verbálnych atakov zo strany otca, avšak jej obava vzhľadom na prežitú udalosť, že otec dieťaťa bude naďalej pokračovať v tom, čo robil predtým, t.j. bude ju sledovať, kontaktovať, nadávať jej a vyhrážať sa jej likvidáciou, je enormná. Považovala za zarážajúce, že súd tieto okolnosti vôbec nebral do úvahy a pobyt otca vo výkone trestu len skonštatoval ako holý fakt bez hlbšieho zamyslenia sa.

Matka dieťaťa tiež nesúhlasila s výkladom súdu ohľadom Haagskeho Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Poukázala na to, že tento Dohovor bol prijatý práve za účelom presadzovať v prvom rade záujmy detí a deti chrániť. Otec sa svojím vedomým protizákonným konaním dostal do situácie, že nemohol reálne starostlivosť o maloletú vykonávať a zároveň spôsobil jej, ako aj maloletej tým, že bol vo výkone trestu traumou. Podotkla, že otec počas pobytu v ústave na výkon trestu žiadne rodičovské práva nevykonával ani o to neprejavil záujem, výživné za neho uhradili jeho rodičia, dieťa mala ona právoplatne zverenú do osobnej starostlivosti, preto nemožno považovať za splnené podmienky v zmysle čl. 3 Dohovoru a o neoprávnenom premiestnení dieťaťa hovoriť nemožno. Nie je tiež zrejmé, kde súd zhladal, že dochádza k „deštrukcii vzťahu medzi otcom a dieťaťom“, keďže reálne tento vzťah vzhľadom na výkon väzby a následne výkon trestu odňatia slobody u otca nemohol ani fungovať, nakoľko by pre dieťa vo veku maloletej nebolo vhodné, aby sa s otcom stretávala v prostredí väzenia.

Otec dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Podľa neho dôvod uvádzaný v odvolaní matkou je v priamom rozpore so zákonnou úpravou (§ 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine“ ďalej len „Zákona o rodine“) ohľadom rozhodovania pri nezhode rodičov. Priamo v Zákone o rodine je uvedené, aký je postup, ak sa rodičia nedohodnú na vycestovaní dieťaťa do zahraničia. Tento zákonný postup matka potiera a dôvody, ktoré uvádza v odvolaní dávajú za pravdu okresnému súdu, že nariadenie predbežného opatrenia v danej veci bolo vydané v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. V ďalšej časti vyjadrenia otec dieťaťa popisoval prostredia v ktorých sa maloletá nachádzala od jej narodenia až do októbra 2014, kedy matka odišla zo Slovenskej republiky do Nemecka aj s maloletou a to bez jeho súhlasu. O tejto skutočnosti sa dozvedel len od svojho otca. Požiadal preto centrum pre medzinárodnú ochranu mládeže o pomoc pri hľadaní dieťaťa v zahraničí.

Otec dieťaťa tiež uviedol, že na základe rozsudku o rozvode manželstva bola schválená rodičovská dohoda ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom rodičia, t.j. s matkou dieťaťa uzavreli dohodu, že zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia. Bol názoru, že matka dieťaťa svojvoľne a bez jeho súhlasu vycestovala do zahraničia s jeho dcérou, čo priznala, tiež uviedla, že mieni zotrvať v Nemecku. Teda má úmysel meniť obvyklý pobyt dieťaťa, a to bez jeho súhlasu, čím podľa jeho názoru došlo k tzv. rodičovskému únosu, ktorý je upravený v Dohovore o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (Dohovor) a Nariadení Rady (ES) č. 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie ES 1347/2000. Podľa otca dieťaťa to, že dieťa bolo zverenú matke, ešte neoprávňuje tohto rodiča k bezvýhradnému rozhodovaniu o dieťati. Ako otec dieťaťa je stále rodičom, je jeho zákonným zástupcom a má právo podieľať sa na rozhodovaní v živote dieťaťa. Prezentoval nesúhlas s tým, aby maloletá vyrastala v Nemecku, nakoľko jazyk nepozná, domáce prostredie v Ružomberku je pre ňu najvhodnejším prostredím, je jej domovom. Maloletá od narodenia vyrastá v jeho prostredí a jeho rodičov (starých rodičov), chodila do materskej školy v Ružomberku a on sa chce naďalej podieľať na výchove svojho dieťaťa.

Ďalej otec dieťaťa uviedol, že maloletú naposledy videl 03. 03. 2015. Matka mu prisľúbila, že niekde s dcérou potrebuje ísť a že dcéru mu odovzdá v piatok, a to 06. 03. 2015. Dňa 06. 02. 2015 (správne malo byť 06. 03. 2015 - poznámka odvolacieho súdu) jeho otec telefonoval matke dieťaťa, ktorá mu oznámila, že malú im nedá. Matka uviedla, že nie je povinná mu dávať dieťa na stretávanie. Túto skutočnosť oznámil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku. Kolízny opatrovník si predvolal matku, ktorá uviedla, že nemá povinnosť otcovi dávať dieťa na stretnutie a uviedla, že maloletú mu nedá. Po oboznámení sa s výsledkom šetrenia, aby matka do rozhodnutia vo veci samej umožnila otcovi aspoň sa s dcérou stretávať bol zo strany kolízneho opatrovníka navrhnutý postup, aby vec otec riešil prostredníctvom súdu, aby súd rozhodol o stretávaní sa otca s dcérou do rozhodnutia vo veci samej,

nakoľko matka nie je nápomocná a ochotná dobrovoľne dávať dieťa otcovi na stretnutia. Tiež sa i otec informoval v materskej škole, či dcéra chodí do nej, pričom zo strany tejto bolo oznámené, že dieťa túto nenavštevuje a matka pred kurátorkou uviedla, že dieťa do materskej školy chodí. Dieťa má povinnú predškolskú dochádzku a matka to nerešpektuje.

V závere vyjadrenia otec dieťaťa uviedol, že na základe vyhlásenia a to dňa 24. 02. 2015, že matka odchádza do Nemecka vo štvrtok, súd náležite zhodnotil záujem maloletého dieťaťa a nariadil predbežné opatrenie o zákaze s vycestovaním. Práve súdy majú zabezpečovať zvýšenú medzinárodnú ochranu maloletých detí a svojich štátnych občanov, ku ktorým súdy SR zaväzujú medzinárodné dohovory. Dôvody uvádzané matkou v odvolaní považoval otec dieťaťa za právne irelevantné. K dôvodu matky, že sa jej údajne mal vyhrážať fyzickou likvidáciou sú scestné a sú výlučne v polohe dohadov a domniek matky za účelom znevážiť jeho rolu a postavenie ako otca.

Opatrovník dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil s názorom matky uvedenom v odvolaní v rozsahu, že v danom prípade nie je potrebné obmedziť (zakázať) vycestovanie matke s maloletou kamkoľvek, ale len do Spolkovej republiky Nemecko, kde reálne má resp. mala matka dieťaťa úmysel vycestovať. Mal za to, že akékoľvek iné obmedzenie by bolo v tomto prípade v rozpore s Ústavou SR (matka by tak nemohla s dcérou vycestovať napr. na dovolenku, ozdravný pobyt a podobne) a takéto rozhodnutie by nepredstavovalo ohrozenie práv otca dieťaťa, pretože matka dieťaťa neprejavila vôľu zotrvať v inej krajine.

Matka dieťaťa v stanovisku k vyjadreniu otca dieťaťa uviedla, že je do značnej miery zavádzajúce, účelové a nevyjadrujúce sa k podstatným skutočnostiam ňou uvádzaným v podanom odvolaní. Pokiaľ tento uvádza, že medzi rodičmi nie je zhoda ohľadom zverenia maloletej treba podotknúť, že ohľadom zverenia maloletej existuje právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie, ktoré zverilo túto do jej osobnej starostlivosti. S poukazom na charakter trestnej činnosti páchanej otcom nemala za to, že by osobnosť otca bola zárukou zdravého psychického a fyzického vývoja dieťaťa. Ak otec nemal žiadne vedomosti o dieťaťi tak dôvodom bolo, že bol vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody a o dieťa sa nezaujímal.

Ďalej matka dieťaťa uviedla, že sa bojí tak o seba ako o dieťa, vzhľadom na povahu a charakter otca. Preto sa bojí dieťa odovzdať otcovi, aby s dieťaťom niekam neodišiel vzhľadom na jeho podmienené odsúdenie a tiež fakt, že bude musieť vykonať trest, ktorý doposiaľ nevykonal (rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8T/121/2013) nakoľko došlo k spáchaniu trestného činu v skúšobnej dobe) a tiež, že súd bude rozhodovať o tom, či sa otec ako podmienenčne prepustený osvedčil alebo či zvyšok trestu vykoná. Otec by teda v hrozbe toho že by musel znovu nastúpiť výkon trestu, mohol konať skratovo a to tak voči nej ako i voči dieťaťu.

Krajský súd ako súd odvolací (10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené v ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie napadnuté odvolaním v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom prvostupňového súdu o potrebe nariadenia predbežného opatrenia ohľadom zákazu matke vycestovať s maloletou mimo územia SR a to až do právoplatného skončenia vo veci nahradenia súhlasu otca súdom k vycestovaniu maloletej do Spolkovej republiky Nemecko. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 a § 169 ods. 1 O. s. p.

Podľa ust. § 74 ods. 1 O. s. p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f/ O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ust. § 76 ods. 3 O. s. p., súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde, ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

Podľa ust. § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Účelom predbežného opatrenia je predovšetkým rýchla, i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Musí ísť o taký stav právnych vzťahov (nie len faktických), ktorý bezpodmienečne vyžaduje dočasnú a rýchlu súdnu úpravu.

Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Predbežné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na vydanie predbežného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o výkone predbežného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný.

Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením predbežného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

Odvolací súd mal hlavne z výsluchu matky dieťaťa pred okresným súdom preukázané, že táto v októbri 2014 odišla s maloletou do Nemeckej spolkovej republiky. Ako účel odchodu uviedla, že tam pracuje ako aj za priateľom, ktorý tam už predtým pracoval. Počas vianočných sviatkov r. 2014 bola aj s maloletou na Slovensku. Následne opäť odišla. Prácu si našla 22. 02. 2015 (pojednávanie pred okresným súdom sa konalo dňa 24. 02. 2015). Podľa jej slov mienila zotrvať v Nemecku pokiaľ bude mať prácu a keď sa jej tam bude aj maloletej dariť. Matka dieťaťa v Nemecku žila s druhom (občanom Slovenskej republiky), ktorý bol zamestnaný. Maloletá navštevovala predškolské zariadenie. Matka dieťaťa potvrdila, že si k vycestovaniu nežiadala od otca dieťaťa súhlas. Svoj úmysel uviedla právnikovi otca dieťaťa a starému otcovi dieťaťa. Po pojednávaní pred okresným súdom mienila matka dieťaťa a to dňa 26. 2. 2015 opäť s maloletou na rovnaké miesto vycestovať. Odvolací súd zistil, že okresný súd uznesením č. k. 5P/18/2015-15 zo dňa 27. 03. 2015 začal konanie o nahradenie súhlasu otca D. I. k vycestovaniu maloletej U. I. do Spolkovej republiky Nemecko.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti aj odvolací súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v súlade s návrhom otca. Matka dieťaťa skutočne vycestovala s maloletou do cudziny bez súhlasu otca dieťaťa a toho, aby mala záujem túto otázku v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky riešiť. Na pojednávaní ani po uvedomení si neoprávneného premiestnenia maloletej do cudziny opäť vyjadrila vôľu s maloletou vycestovať. Vzniknutá situácia si preto aj podľa odvolacieho súdu vyžadovala nutnosť a naliehavosť vyriešiť otázku pobytu dieťaťa nariadením predbežného opatrenia do meritórneho rozhodnutia súdu.

Odvolanie matky dieťaťa nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Rodičia sú pri výkone svojich práv a povinností zásadne rovnoprávni a určenie miesta a spôsobu trávenia času rodiča s dieťaťom nie je viazané na súhlas druhého rodiča. Zjednodušene povedané žiaden z rodičov nepotrebuje súhlas druhého rodiča, prípadne súdu na krátkodobé vycestovanie dieťaťa do cudziny, čo však neplatí ako v tomto prípade, že ide o dlhodobé vycestovanie maloletého dieťaťa do cudziny. Pokiaľ matka dieťaťa v odvolaní poukazovala na skutočnosti týkajúce sa správania otca dieťaťa, ktoré v minulosti viedli aj k jeho odsúdeniu, prípadne by mali viesť k výkonu ďalšieho trestu, je potrebné uviesť, že tieto môžu byť predmetom posudzovania v konaní vo veci samej. Predbežné opatrenie je len faktickým opatrením, ktoré vyplýva z danej situácie, ktorá nastala a zásadne neovplyvňuje otázku konečného rozhodnutia vo veci. Okresný súd už o nahradenie súhlasu otca dieťaťa k vycestovaniu maloletej do Spolkovej republiky

Nemecko začal aj konanie bez návrhu (§ 81 ods. 1, 3 O. s. p.) a podľa odvolacieho súdu mu nič nebráni rozhodnúť v záujme dieťaťa pokiaľ možno neodkladne.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.